

17 בדצמבר 2017

לכבוד
השר חיים כץ
שר העבודה והרווחה
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים

שלום רב,

הנדון: הטלת איסור על העסקת בני נוער באתרי בנייה ואכיפה מוגברת להבטחת שלומם של נערים

הרינו לפנות אליך בקריאה לעשות שימוש בסמכותך על פי סעיף 6 לחוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953 ולהתקין במהירות האפשרית תקנות האוסרות באופן מוחלט על עבודתם של בני נוער באתרי בנייה. עד להתקנת התקנות האמורות, הרינו לבקשך להורות למנהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית ומנהל הסדרה ואכיפת חוקי עבודה לפעול בנחרצות לאכיפת האיסורים הנרחבים הקיימים על העסקת נערים באתרי בנייה, וזאת בפרט במהלך תקופות חופשות בית הספר ובהן חופשת החורף בת השבועיים בבתי הספר הערביים שתחל ביום 24.12.17 וחופשת הקיץ, שבמהלך כל אחת מהן בשנתיים האחרונות נהרגו ונפצעו בני נוער.

במהלך השנתיים האחרונות נהרגו 5 בני נוער באתרי הבנייה, 4 מתוך 5 מהם לאחר שנפלו מגובה. נוספים נפצעו, בהם נער אחד שנותר משותק. זאת, על אף שהעסקתם של קטינים בעבודה בגובה אסורה באופן מוחלט. רק בחודש האחרון נהרג מחמוד כנאענה בן ה-17 לאחר שנפל מהקומה הרביעית באתר בנייה בטבריה ועוד שני קטינים נפצעו, בהם בן 16 ששיפוד ברזל חדר לפלג גופו התחתון באתר בנייה בתל אביב ובן 17 שנפל מגובה באתר בנייה בחריש. בחודש אוגוסט האחרון נהרג מוחמד אמארה בן ה-16 באתר בנייה בנהריה לאחר שפיגומים עליהם עבד קרסו תחת רגליו, ואת רשימות ההרוגים של השנים 2015 ו-2016 חותמים שמותיהם של עלי אלדגאמין בן ה-17 שנהרג לאחר שנפל מגובה ומוחמד עליאן בן ה-17 שהתחשמל למוות ממכונת טיח, שיצאו לעבוד במהלך חופשת החורף.

כידוע לך היטב, אתרי בנייה הם מקומות העבודה המסוכנים ביותר שבנמצא. למרבה הצער, אמש התבשרנו על מותו של העובד ה-34 באתרי הבנייה מתחילת השנה, בן 30 אשר שמו טרם ידוע לנו, אשר נקבר תחת תלולית עפר במהלך עבודות הפירה ברחוב המסגר בבית שמש. 50 עובדים נהרגו באתרי הבנייה בשנה שעברה. אלפים רבים נפצעו בכל שנה. למרבה הצער אתרי הבנייה בישראל מסוכנים פי כמה ממקביליהם במדינות אירופה. לא רק העבודה בהם מסוכנת – עצם השהות בהם מסוכנת. מרבית עבודות הבניין אסורות גם כיום על קטינים. העסקתם בעבודה בגובה אסורה על פי תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה). בנוסף, הלכה למעשה אסורה העסקת נערים בני פחות מ-18 בעבודות בנייה של טפסנות, ברזלנות, בנאות, רצפות וטייחות, וזאת מכוח חוק עבודת הנוער וחוק החניכות והתקנות שהותקנו מכוחם. היוצא מכך, כי מרבית העבודות המבוצעות בשגרת העבודה של אתרי הבנייה אסורות על בני נוער, אולם נוכח העובדה שהאיסור על העסקתם באתרי הבנייה אינו מוחלט, אכיפתם של איסורים אלה היא בלתי מעשית, כפי שמעידות נסיבות התאונות בהן נהרגו הנערים תוך הפרת האיסור על העסקתם בגובה. בהקשר זה נציין כי לפני מחצית השנה בדיוק פנינו לראשות מנהל הבטיחות התעסוקתית ומנהל הסדרה ואכיפת חוקי עבודה במשרדך בדרישה לבצע פעולות אכיפה באתרי הבנייה במהלך חופשת הקיץ להבטחת שלומם של בני הנוער העובדים בהם, ובפרט האיסור על עבודתם בגובה – ואף על פי כן גם

הקבוצה למאבק בתאונות בניין

052-4573313 | Accidents.Group@gmail.com | הקבוצה למאבק בתאונות בניין

בקיץ זה נקטלו חייו של נער בן 16 שעבד בגובה בניגוד לחוק. העסקתם של בני הנוער והצעירים באתרי הבנייה נעשית במקרים רבים תוך שהם עצמם, ואף בני משפחותיהם, אינם מודעים לסכנות החמורות האורבות להם, ותוך שהניסיון מלמד כי בתקופה זו שבה הם חסרי ניסיון קיים שיעור היפגעות גבוה ביותר בקרבם. כמו כן, בשכיחות גבוהה הם אינם מועסקים כחוק, אינם מדווחים לביטוח הלאומי ואין הקפדה על זכויות העבודה הבסיסיות שלהם.

סעיף 6 לחוק עבודת בני נוער מעניק לך את הסמכות "לאסור או להגביל, בתקנות, העסקת ילד או צעיר בעבודות, בתהליכי ייצור או במקומות עבודה שהעבודה בהם עלולה לדעתו, לפגוע בבריאותם, שלומם או בהתפתחותם הגופנית, אף אם העסקתם אינה אסורה על פי הסעיפים הקודמים". אין הקשר מתאים יותר לשימוש בסמכותך על פי סעיף זה מהטלת איסור מוחלט על העסקתם של בני נוער באתרי הבנייה המסוכנים, אשר יאפשר לאכוף ביעילות את האיסורים הקיימים.

למעלה מן הצורך נוסף כי דפוס ההיפגעות של בני נוער באתרי הבנייה, המתרחש ברובו המוחלט במהלך חופשות בית הספר, מלמד כי מדובר בעבודת חופש שמטרתה חסכון למטרות בילוי ופנאי, ואין המדובר בעבודה הנעשית לצרכי קיום.

נוכח כל האמור, נבקשך להתקין ללא דיחוי תקנות האוסרות על עבודתם של נערים באתרי בנייה. עד להתקנתן, נבקשך להורות לגורמים האמורים במשרדך לבצע פעולות אכיפה ואזהרה נחרצות, במטרה להבטיח את אכיפת האיסורים הקיימים על העסקת בני נוער בעבודה בגובה ובמקצועות הבנייה האסורים, וכל פעולה ועבודה הדורשים הכשרה וידע מקצועיים שאינם ברשותם, וזאת בפרט במהלך חופשות בית הספר, על מנת שיסיימו אותן בשלום.

בברכה,

הדס תגרי,

מנהלת הקבוצה למאבק בתאונות בניין

העתקים:

ד"ר אביגדור קפלן, מנכ"ל
אריה שמילביץ, סגן ראש מנהל הבטיחות התעסוקתית ומ"מ מפקח עבודה ראשי
יפה סולימאני, ראש מינהל הסדרה ואכיפת חוקי עבודה
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים